STAP 1 - ORIËNTEREN

Hints voor de opleiders/docenten: Deze activiteit kan zowel bij studenten als bij docenten worden uitgevoerd. Instructies voor trainers in dit deel zullen beide scenario's in overweging nemen. In dit deel kunnen de cursisten ofwel participerende leerkrachten ofwel studenten zijn en de docent kan de docent van deze cursus zijn of de leerkracht zelf wanneer de activiteit in een klaslokaal wordt uitgevoerd.

In het begin wordt de context van 'Google bespioneert ons' voorgesteld. Vraag de cursisten of ze die beweringen al eerder hebben gehoord, in welke context en of ze bewijzen hebben om erin te geloven. Presenteer daarna het geval van Google dat spioneert via de niet-geëncrypteerde routers: https://www.wired.com/2012/05/google-wifi-fcc-investigation/ https://www.theguardian.com/technology/2010/may/15/google-admits-storing-private-data

Vraag de deelnemers of ze de inhoud en de implicaties begrijpen door hen te vragen wat ze weten over routers en encryptie. Geef de nodige uitleg indien nodig, afhankelijk van de kennis en de leeftijd van de deelnemers (leerkrachten of studenten).

Vraag vervolgens aan de cursisten (leerkrachten of studenten) of ze weten welke soort informatie kan worden verkregen van beschikbare WiFis (zoals gedaan in de vorige Let's STEAM-activiteiten). U kan de leerlingen uitnodigen om een kleine brainstorm te houden over het soort informatie dat ze online delen. (*Optioneel: Bespreek met de deelnemers hoe ze kunnen voorkomen dat iemand toegang heeft tot de informatie die u doorgeeft via uw WiFi en bespreek kort de verschillende encryptieprotocollen*)

STAP 2 - CONCEPTUALISEREN

Hints voor de trainers/docenten: De trainer laat de deelnemers zien dat de informatie die via routers wordt uitgewisseld, kan worden verzameld tijdens het gebruik van het internet voor verschillende doeleinden.

De trainer kan de deelnemers verschillende vragen stellen om de discussie op gang te brengen over de mogelijke risico's van het gebruik van het internet, zoals:

- **Waarvoor gebruik je het internet? Welke zoekopdrachten doe je? Welke pagina's bezoek je?**
- **Accepteer je meestal cookies? Bespreek met uw medecursisten welk soort informatie over u kan worden opgeslagen wanneer u het internet gebruikt, en ga daarbij uit van het potentiële risico ervan.Waarom? (indien nodig, leg de deelnemers kort uit wat cookies zijn en waarvoor ze dienen).**
- **Weet u welk soort informatie wordt gedeeld (en kan worden opgeslagen over u), wanneer u surft op het internet? (voorbeelden: Woonplaats, Geboortedatum // Geboortejaar, Mobiel nummer, E-mailadres, Geslacht, Persoonlijke informatie...)**
- **Hoe kan u weten welke gegevens over u zijn opgeslagen? Als de deelnemers leerkrachten zijn, kan u de discussie ook verleggen naar het soort gegevens dat hun leerlingen delen op het internet.**

Leerkrachten worden ook aangemoedigd om het privacybeleid te bekijken van internetbronnen die ze hebben gebruikt in eerdere Let's STEAM-activiteiten, bijvoorbeeld Scratch. Probeer de discussie te richten op de vraag of ze weten welk soort informatie wordt opgeslagen en met welk doel, alsook of ze het eens zijn met de doeleinden van het gebruik, hoe ze zich daarbij voelen en welke acties ze zouden kunnen overwegen als gevolg daarvan.
Probeer na enkele minuten samen met de deelnemers een lijst te maken van de soorten informatie die kunnen worden opgeslagen bij het gebruik van het internet op basis van hun potentieel risico (schade/gevoeligheid).

Dit activiteitenblad maakt deel uit van het Let's STEAM-project, dat wordt gefinancierd met steun van de Europese Commissie via het programma Erasmus + Strategisch partnerschap. De inhoud ervan geeft enkel de visie van de auteur weer en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de informatie die erin is vervat.

Mede gefinancierd door het programma Erasmus+ van de Europese Unie

STAP 3 - ONDERZOEKEN

Hints voor de opleiders/docenten: De deelnemers wordt gevraagd hun volledige naam op het Internet op te zoeken. Kijk welke resultaten naar boven komen. Vraag de cursisten: **Denk je dat de resultaten weerspiegelen wie je bent en/of wat je doet? Welk beeld van u toont die informatie?** Nodig de deelnemers uit om te zoeken naar een of twee goede vrienden (of leeftijdsgenoten die ze al kennen). Bespreek met hen: **Denk je dat de resultaten weerspiegelen wie ze zijn en/of wat ze doen? Heb je bijgedragen tot het verstrekken van meer informatie over hen op het internet? Hoe? Welke informatie denk je dat je vrienden over jou delen?** De cursisten kunnen de lijst van soorten informatie en mogelijke risico's bijwerken als dat nodig is. Moedig de deelnemers aan om opnieuw de impact te evalueren van het delen van gevoelige informatie die gemakkelijk hun privacy en veiligheid in gevaar kan brengen als ze wordt gedeeld per vergissing, uit onnadenkendheid of door misleidende aanwijzingen. Blijf de discussie aanmoedigen met nieuwe vragen: **Denk je dat het delen van informatie goed is? Zijn er voorbeelden van positief online delen? Hoe zit het met negatieve? - Denk je dat je toestemming hebt gegeven om deze informatie te delen? Heb je ooit een spammail of -oproep ontvangen zonder te weten hoe ze aan je gegevens kwamen?**

Het doel is dat de deelnemers zich meer bewust worden van de potentiële risico's van het delen van informatie, vooral van gevoelige informatie. Er zal ook aandacht worden besteed aan bredere uitdagingen en kansen op maatschappelijk niveau inzake privacy en veiligheid in het Internet-of-Things tijdperk, de commercialisering van gegevens, de behoefte aan top-down en bottom-up regulering en standaardisering, enz. Het internet weet alles en vergeet nooit, waardoor er ook behoefte is aan regels voor een recht om vergeten te worden. Online geplaatste inhoud kan eeuwig blijven bestaan en kan door iedereen publiekelijk worden gedeeld.
Omdat de deelnemers zich bewust zijn van de superopenbaarheid van privégegevens in onlineomgevingen, zullen zij worden uitgenodigd “best practices” te identificeren om de risico's van het delen van informatie te beperken en de privacy te bewaren in online gedeelde persoonsgegevens. Bijvoorbeeld: Welke acties kunnen we ondernemen om onze informatie privé te houden? (Is het beter om een openbaar profiel op sociale media te hebben of een privéprofiel? Een app te downloaden uit de AppStore? Op het internet te navigeren, ingelogd op je Google-account...). Hiervoor gaan de cursisten in groepjes van 3 of 4 personen aan de slag met 10 verschillende acties. Probeer als docent de dialoog te bevorderen door verschillende situaties aan te halen, zoals:

- **Je wil je goede vriend toevoegen aan een groeps-chat. - Je neemt een grappige foto van de hond van je buurman en wil die online zetten.**
- **Je hebt net een nieuwe vriend/vriendin en wilt je relatiestatus veranderen.**
- **Je ziet iemand in de bus slapen en wilt een foto nemen en die online delen.**
- **Je wilt je locatie delen en je vrienden taggen.**
- **Je vindt een oude foto van jou en je broer of zus en wil die online delen.**
- **Je wil een vriend een gelukkige verjaardag wensen door een bericht te plaatsen op zijn of haar social media-account.**
- **Je krijgt een foto van jezelf en een vriend toegestuurd en je ziet er echt goed uit. Je vriend vindt van niet maar je wilt hem toch online zetten.**
- **Je bent op vakantie met uw familie en wilt een foto delen en hen erin taggen samen met het delen van de plaats waar u verblijft.**

De deelnemers kunnen op het internet zoeken naar andere voorbeelden als dat nodig is. Daarna gaat de groep van 3 of 4 cursisten samen met een andere kleine groep, proberen om: te identificeren welke richtlijnen gelijkaardig zijn tussen de groepen en deze samen te voegen. De relevantie van de verschillende richtlijnen te bespreken en ze rangschikken van meer relevant naar minder relevant. Deze procedure kan op verschillende tijdstippen herhaald worden om een consensus met de hele groep te bereiken.

STAP 4 - AFSLUITEN

Hints voor de trainers/docenten: Bespreek met de hele groep de belangrijkste acties/best practices om de blootstelling van privégegevens te beperken. U kan de deelnemers ook vragen om infografieken met deze richtlijnen uit te werken en te verspreiden onder andere deelnemers uit andere groepen.